Minister
Klimatu i Środowiska

DRP-WRRP.050.4.2024.FW
3199405.12558056.10088919
Warszawa, 28-05-2024

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

poniżej przesyłam odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Adama Szejnfelda z dnia 14 maja br. nr BPS/043-11-219/24. Oświadczenie wystosowano do Prezesa Rady Ministrów Pana Donalda Tuska, w kontekście działań niwelujących negatywne dla Polski skutki wprowadzenia sankcji Unii Europejskiej przeciwko Federacji Rosyjskiej w zakresie gazu płynnego LPG. Poniższa odpowiedź stanowi odniesienie się do pytań sformułowanych w oświadczeniu.

W związku z przyjętym Rozporządzeniem Rady (UE) 2023/2878 z dnia 18 grudnia 2023 r. wprowadzającym XII pakiet sankcji, wszelkie dostawy gazu płynnego LPG z Federacji Rosyjskiej (FR) do Polski zostaną wstrzymane od 20 grudnia 2024 r. Oznacza to, że po tej dacie LPG importowane z Rosji całkowicie będzie musiało zostać zastąpione paliwem z innych kierunków. Po wygaśnięciu okresu przejściowego dostawy LPG do Polski będą kierowane głównie poprzez morskie terminale przeładunkowe w Szczecinie, Gdańsku i Gdyni oraz drogą kolejową.

Duże uzależnienie polskiego rynku od importu LPG z kierunku wschodniego oznacza, iż reorganizacja kierunku dostaw będzie wymagała znacznego wysiłku i zaangażowania ze strony sektora LPG. Ministerstwo Klimatu i Środowiska podjęło współpracę z branżą w celu oceny potencjalnego wpływu wprowadzenia sankcji na zaopatrzenie polskiego rynku w LPG oraz w celu wypracowania ścieżki eliminacji lub łagodzenia ryzyk z nim związanych.

Należy wskazać, iż przebieg reorganizacji dostaw LPG do Polski, w tym sposób wykorzystania przez podmioty rynku LPG okresu przejściowego na zaadresowanie zidentyfikowanych ryzyk będzie w dużej mierze uzależniony od skuteczności działań podejmowanych przez samą branżę. Skuteczność rynkowego podejścia do kwestii reorganizacji kierunków dostaw potwierdzają doświadczenia we wprowadzeniu sankcji unijnych na rosyjskie paliwa, co miało miejsce w lutym 2023 r. Przypomnę, iż pomimo znacznego uzależnienia od importu oleju napędowego z Rosji, przewidziany w przepisach unijnych okres przejściowy na wprowadzenie embarga został efektywnie wykorzystany przez spółki paliwowe, w efekcie czego wprowadzenie embarga nie przełożyło się na problemy w ciągłości zaopatrzenia rynku w paliwa.

Uwzględniając czekające nas wyzwania w sprawie funkcjonowania rynku paliwa LPG w obliczu XII pakietu sankcji już w lutym br. zostało zorganizowane z inicjatywy Ministerstwa (MKiŚ) spotkanie z interesariuszami branży LPG. W wyniku sformułowanych na tym spotkaniu ustaleń:

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

- podjęte zostały działania w celu oszacowania i oceny przepustowości infrastruktury kolejowej wyprowadzającej LPG z terminali morskich oraz poprawy dostępu do przewozów kolejowych. Zgodnie z otrzymanymi informacjami zarządca infrastruktury, posiadając informacje z Internetowego Systemu Zamawiania Trasy Pociągu (ISZTP) oraz etapu realizacji (Indywidualnego Rozkładu Jazdy (IRJ) przez licencjonowanego przewoźnika kolejowego może właściwie przetwarzać, na bieżąco analizować i reagować w przypadkach skrajnych. Jednocześnie wskazano, że głównymi czynnikami mogącymi wpływać na możliwości przewozu, będą zdolności przepustowe na bocznicach (w terminalach), które pozostają w gestii prywatnych podmiotów oraz dodatkowo czas zajmowania torów stacyjnych przez zainteresowanych licencjonowanych przewoźników kolejowych;
- podjęty został dialog w celu poprawy warunków realizacji inwestycji wspierających dywersyfikację dostaw LPG do Polski. Wśród problemów zgłaszanych przez spółki były kwestie dotyczące okresu oczekiwania na wydanie decyzji niezbędnych do realizacji inwestycji w infrastrukturze naftowej. Ministerstwo (MKiŚ) przeanalizowało proces administracyjny wydawania zgody na budowę infrastruktury obiektowej i w związku z tym, 6 maja br. odbyło się spotkanie p. Minister Pauliny Hennig-Kloski z przedstawicielami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), Regionalnymi Dyrektorami Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz PGW „Wody Polskie". Spotkanie miało na celu przedyskutowanie możliwości optymalizacji czasu wydawania decyzji środowiskowych, o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwoleń wodnoprawnych. Analiza składanych przez inwestorów wniosków wykazuje niestety liczne błędy. Ich eliminacja jest więc konieczna dla poprawienia przebiegu procesu decyzyjnego w ww. instytucjach. Najczęściej występujące błędy:
  - dokumentacja składana przez inwestorów zawiera znaczące braki formalne (brak wszystkich dokumentów wymaganych prawem do rozpatrzenia wniosków), ponadto często zawierają błędy merytoryczne, przez co są odrzucane i wymagają uzupełnienia;
  - inwestorzy często powierzając firmom zewnętrznym przygotowanie wniosków - nie sprawują nad nimi należytego nadzoru.

Powyższe wnioski zostały przekazane do branży. Eliminacja ww. problemów przez wnioskodawców powinna wpłynąć pozytywnie na proces wydawania decyzji i w znaczący sposób skrócić czas ich wydawania, a tym samym pozwoli na efektywną i sprawną realizację potrzebnych inwestycji.

W dniu 7 maja 2024 r. z inicjatywy MKiŚ zorganizowano kolejne spotkanie w sprawie funkcjonowania rynku paliw LPG w obliczu XII pakietu sankcji.

W trakcie spotkania z branżą oceniono postęp w reorganizacji dostaw paliwa LPG do Polski. Ponadto przedyskutowano kwestie dotyczące wsparcia logistyki kolejowej, w tym z portów ARA oraz podejmowania działań mających na celu wykorzystanie potencjału polskich terminali LPG do optymalizacji procesu przygotowania do wprowadzenia sankcji na rosyjskie LPG.

Uprzejmie informuję, iż potrzeba uzyskania wsparcia w zapewnieniu sprawnego transportu LPG w sytuacji gdyby pojawiły się zakłócenia została zasygnalizowana stronie niemieckiej w piśmie p. Ministra Miłosza Motyki w lutym br. Odpowiadając na www. pismo strona niemiecka wyraziło gotowość do wsparcia dla realizacji działań w kierunku wspomnianego odejścia od importu gazu LPG z Rosji. Obecnie prowadzone są działania mające na celu zbadanie możliwości i sposobu operacjonalizacji ww. deklaracji. Należy jednak wskazać, iż w tym przypadku także sprawność realizacji dostaw będzie w dużej mierze uzależniona od działań podejmowanych przez spółki.

W związku z wcześniejszymi informacjami nt. możliwości wykorzystania w pełni dostępnych mocy przeładunkowych w portach w okresie czerwiec-wrzesień w celu zgromadzenia zapasów na okres zimowy – ustalono, że konieczne jest przeprowadzenie działań informacyjnych promujących zakupy LPG w okresie letnim. Obecnie prowadzone są ustalenia organizacyjne na temat zakresu działań informacyjnych i formy komunikacji – celem jest dotarcie do największej liczby odbiorców.

Na zakończenie, odnosząc się do postulatu wyrażonego w oświadczeniu Pana Senatora w sprawie wykorzystania funduszy zebranych w ramach opłaty zapasowej przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych (RARS) na potrzeby wsparcia przedsiębiorców inwestujących w rozwój infrastruktury logistycznej i magazynowej LPG, pragnę wyjaśnić, że opłata zapasowa wpłacana przez przedsiębiorców zajmujących się produkcją i przywozem LPG do kraju przeznaczana jest na:

- tworzenie zapasów przez RARS za przedsiębiorców LPG (branża LPG – zobowiązana jest do tworzenia i utrzymywania tylko 30 dni zapasów obowiązkowych. Zapasy LPG za pozostałe 60 dni, w zastępstwie za podmioty, tworzy RARS);
- pokrycie kosztów utrzymywania zapasów utworzonych za LPG;
- pokrycie kosztów wymiany tych zapasów;
- pokrycie kosztów ubezpieczenia tych zapasów.

Podana w piśmie kwota nie uwzględnia więc wydatków jakie zostały poniesione przez RARS w celu zapewnienia realizacji zobowiązań zapasowych za LPG produkowane i sprowadzane na terytorium RP przez podmioty branżowe, jak też braku ustawowych możliwości przekazania środków z Funduszu na inwestycje służące innym potrzebom niż zapasowe. Wykorzystanie środków gromadzonych przez Fundusz służy przede wszystkim realizacji zadań związanych z systemem zapasów interwencyjnych ropy i paliw, który jest jednym z kluczowych instrumentów zabezpieczenia bezpieczeństwa paliwowego Państwa, tj. systemem którego znaczenie w obecnych uwarunkowaniach geopolitycznych jest szczególne. W tym kontekście wykorzystanie środków z Funduszu powinno służyć bezpieczeństwu paliwowemu całego rynku, nie wybranych segmentów jednej branży. Pragnę jednak poinformować, iż MKiŚ analizuje obecnie system zapasów interwencyjnych pod kątem jego optymalizacji zarówno w kontekście zmian na rynku, jak też sytuacji geopolitycznej w naszym regionie. Dalsze decyzje będą wynikać z prowadzonych analiz.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia mam nadzieję, iż stanowią one wyczerpującą odpowiedź na zadane pytania. Jednocześnie zapewniam, iż MKiŚ będzie kontynuował dialog z branżą LPG w celu zapewnienia możliwie najłagodniejszego dla rynku wprowadzenia przyjętych sankcji – tak jak miało to miejsce w przypadku wprowadzenia sankcji na pozostałe gatunki paliw.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM